

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 X

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2009

Nr. 128

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 juli 2009

Defensie heeft de herontwikkeling van de Kromhoutkazerne in Utrecht, waar onder andere het hoofdkwartier van de Koninklijke landmacht wordt gevestigd, door middel van Publiek-Private Samenwerking (PPS) aanbesteed. De hierbij gevolgde aanbestedingsprocedure is de zogenaamde «Concurrentiegerichte Dialoog». Huisvesting van en facilitaire dienstverlening voor 3000 werkplekken wordt voor de komende 25 jaar door het consortium Komfort verzorgd. Het is de eerste keer dat Defensie van PPS gebruik heeft gemaakt. De aanbesteding en de totstandkoming hierbij van de DBFMO-overeenkomst (Design, Build, Finance, Maintain and Operate) is geëvalueerd. Het belangrijkste doel is gehaald. De geïntegreerde aanpak van de huisvesting en dienstverlening gaat volgens de huidige inzichten resulteren in een doelmatigheidswinst van ongeveer 15%.

Defensie heeft geleerd van het proces om tot een DBFMO-overeenkomst te komen. De concurrentie tussen de consortia die zich hadden ingeschreven en de intensieve dialoog met Defensie hebben geleid tot verschillende innovatieve oplossingen, die bij een traditionele aanbesteding vermoedelijk niet zouden zijn gerealiseerd. Daarbij speelt de levensduurbenadering van de consortia een grote rol. Dit onderstreept hoe belangrijk een integrale benadering van investeringen en exploitatie is, ook voor traditionele aanbestedingen.

Het is van belang gebleken om in een zo vroeg mogelijk stadium zo concreet mogelijk voor ogen te hebben wat van de consortia wordt gevraagd. Daarbij is betrokkenheid van de toekomstige gebruikers essentieel. Het tijdig duidelijk maken welke bestaande budgetten moeten worden gebruikt voor de dekking van de beschikbaarheidsvergoeding en welke functies betrokken zijn bij de ontvlechting bleek moeizaam. Bij een volgend project moet hier meer en eerder aandacht voor zijn. Dit vergemakkelijkt de besluitvorming.

Voor het project is binnen Defensie een kleine projectorganisatie opgericht met een ruim mandaat. Dit heeft bijgedragen aan het succesvol afronden van het aanbesteden. Gaandeweg bleek wel dat het moeilijk was

om naast deze projectorganisatie de benodigde capaciteiten in de defensieorganisatie vrij te maken, waardoor voor verschillende specifieke deskundigheid gebruik gemaakt is van externe inhuur. Daardoor is de doelstelling om PPS-kennis binnen de defensieorganisatie op te bouwen en te behouden niet voldoende tot zijn recht gekomen. Er zijn intussen afspraken met de Rijksgebouwendienst over ondersteuning bij PPS-projecten. Niettemin moet worden bekeken hoe bij een volgend PPS-project meer defensiecapaciteit kan worden ingezet om zo de interne deskundigheid te vergroten.

Vanwege de onbekendheid met het voeren van zogenaamde «dialogo-gesprekken» bij zowel Defensie als de consortia, is hier relatief veel tijd en geld in gaan zitten. Dankzij de opgedane ervaringen kan dit een volgende keer sneller en goedkoper. Niet alleen binnen het project was het wennen aan de eisen die de «Concurrentiegerichte Dialoog» stelt, maar ook bij velen binnen en buiten de defensieorganisatie was deze vorm van aanbesteden nog niet bekend. Voor het draagvlak binnen Defensie en voor de samenwerking met partijen buiten Defensie is een professionele communicatie over het PPS-project van groot belang.

Het project Kromhoutkazerne heeft de defensieorganisatie aangezet om verder na te denken over zaken als levensduurkosten, uitbesteding van facilitaire diensten en outputsturing. Met de bouw van de Kromhoutkazerne is intussen voortvarend begonnen zodat de kazerne in 2010 in gebruik kan worden genomen. Bij dit alles teken ik aan dat bovenstaande bevindingen alleen de totstandkoming van de DBFMO-overeenkomst betreffen.

De staatssecretaris van Defensie,
J. G. de Vries